

JONC & Carmignola —Festival Bachcelona

Estiu al Palau

Dilluns, 17 de juliol de 2023 – 20 h

Petit Palau

Amb la col·laboració de:

Membre de:

Programa

Jove Orquestra Nacional de Catalunya
Giuliano Carmignola, violí solista i director

I

Johann Sebastian Bach (1685-1750)

Concert per a violí en Mi major, BWV 1042

Allegro

Adagio

Allegro assai

Antonio Vivaldi (1678 - 1741)

*Concert per a violí en Mi major op. 3 núm. 12,
RV 265 "Estro armonico"*

Allegro

Largo

Allegro

II

Johann Sebastian Bach

Concert per a violí en La menor, BWV 1041

Allegro moderato

Andante

Allegro assai

Antonio Vivaldi

Concert per a violí en Re major, RV 208

"Grosso Mogul"

Allegro

Grave – Recitativo

Allegro

Durada: Primera part, 35 minuts | Pausa de 10 minuts | Segona part, 30 minuts

La durada del concert és aproximada

#classics #jovesinterprets

Poema

postal

disposar el teló de fons, el cel.

engegar la maquinària, el món.

inclinat la voluntat cap al gest, el drama.

revinclar-se a la butaca, els llibres.

respirar fondo, pensar que no hi ets.

i veure-t'hi cada dia, sota la contenció del cel.

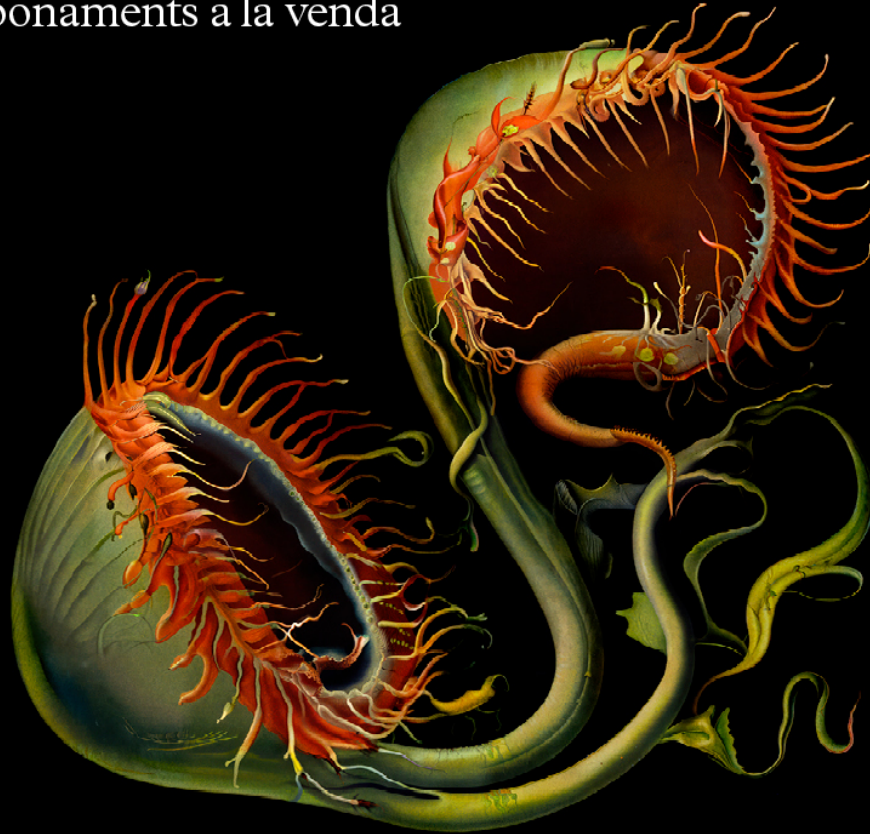
Eduard Escoffet

Menys i tot (LaBreu edicions, 2017)

Palau de la Música Catalana Palau 100

Entrades i abonaments a la venda

Requiem de Mozart

Ensemble Pygmalion & Raphaël Pichon

Així parlà Zaratustra de Strauss

London Symphony Orchestra
& Antonio Pappano

Concert de violí d'Elgar

Pinchas Zukerman, Orquestra Nacional de Lió
& Nikolaj Znaider

El Messies de Händel

Accentus, Insula Orchestra & Laurence Equilbey

Mort i transfiguració de Strauss

Orquestra Filharmònica de Dresden
& Pablo González

Requiem de Brahms

Lobgesang de Mendelssohn

Orfeó Català, Cor de Cambra del Palau,
Balthasar Neumann & Thomas Hengelbrock

Israel a Egipte de Händel

Monteverdi Choir, English Baroque Soloists
& John Eliot Gardiner

Concert per a violoncel de Schumann

Jean-Guihen Queyras, Philharmonia Orchestra
& John Eliot Gardiner

Simfonia del Nou Món de Dvořák

María Dueñas, Los Angeles Philharmonic
& Gustavo Dudamel

Comentari

La connexió Bach-Vivaldi

Vivaldi i Bach van ser coetanis, però no es van arribar a conèixer mai. El venecià, però –que era set anys més gran que el saxó–, va aconseguir en vida fama i prestigi arreu d'Europa gràcies a l'estil modern, brillant, virtuosístic i electrizant de la seva música (i també, cal dir-ho, a una ambició voraç i a una estratègia comercial agressiva), un ressò que va arribar fins a la cort de Weimar on treballava Bach amb una discreció espartana. No podem parlar estrictament de diàleg, perquè segurament Vivaldi no coneixia la música de Bach, però les obres del venecià van ser un model inspirador per al jove alemany i per a mig Europa.

L'ampli ventall de recursos instrumentals i l'estil innovador i lluminós que exhibien les obres de Vivaldi van revolucionar el món sonor i musical de l'Europa del Barroc, i els podrem tastar en les dues obres seves que sentirem avui. El *Concert per a violí en Mi major, RV 265* és el dotzè del cèlebre recull *L'Estro Armonico, op. 3*, editat l'any 1711 a Amsterdam, i va ser tan aclamat des de la seva primera publicació que se'n van arribar a fer més de trenta reimpressions en tres dècades. De fet, aquesta va ser la primera col·lecció de concerts que es va publicar amb un títol, fet que demostra la visió comercial de l'autor i del seu editor, Estienne Roger, que li acabaria editant desenes de *Concerts* més. Una mica posterior és el *Concert per a violí, RV 208*, que en un dels tres manuscrits que se'n conserven porta per títol *Grosso Mogul*, segurament fent referència i aprofitant l'embranchida de l'exitosa òpera *Il gran mogul* de Domenico Lalli, que s'havia representat a Nàpols l'any 1713. Còpies manuscrites d'aquest *Concert* devien circular sense control arreu d'Europa (prova de la fama i popularitat de Vivaldi), perquè Bach en va fer una transcripció per a orgue sol (*BWV 594*) cap al 1714, sis anys abans que Estienne Roger el publicqués a Amsterdam dins de l'*opus 7*. Però ¿com va poder conèixer Bach obres d'Il Prete Rosso acabades de sortir de la seva ploma?

Bach va treballar a la cort de Weimar entre el 1708 i el 1717, primer com a *hoforganist* i *kammermusicus*, i a partir de 1714 com a Kapellmeister al servei del duc Ernst August de Saxònia-Weimar. L'any 1709 va visitar Weimar el virtuós violinista Johann Georg Pisendel, que havia estudiat amb Torelli i que segurament va familiaritzar Bach amb el repertori concertístic italià. Va ser aleshores que Bach (que tenia vint-i-quatre anys) es va interessar pel repertori orquestral, i ho va fer transcrivint i arrançant per a orgue i per a clavicèmbal diverses obres d'altres compositors que ja havia tingut ocasió de conèixer, com Telemann o Albinoni. A més, el duc tenia un germà petit, Johann Ernst, extraordinàriament dotat per a la música com a violinista, clavecinista i compositor, que va estudiar entre el 1711 i el 1713 a la Universitat d'Utrecht, on les obres dels mestres italians corrien com la pólvora. Segurament va ser Johann Ernst qui va portar partitures d'aquest repertori italià a la cort, i qui va demanar a Bach que en fes transcripcions per poder interpretar-les. I d'aquí van sortir dues col·leccions de *Concerts* que Bach va compondre per a orgue i per a clave arrançant els originals per a corda d'autors com ara Marcello, Corelli, Torelli, Telemann i sobretot de Vivaldi, de qui va adaptar fins a deu *Concerts*, entre els quals l'*RV 265* que sentirem avui. Bach, però, no es limitava a la reproducció més o menys exacta d'aquests originals, sinó que hi aportava elements i recursos tonals, d'ornaments i de desenvolupament, que converteix les obres en absolutament genuïnes.

Bach es va entusiasmar amb aquella manera moderna i nova d'escriure per a orquestra, i quan l'any 1717 va començar a treballar com a Kapellmeister a la cort de Köthen (on disposava d'una orquestra amb més potencial i plena de virtuoses) va desplegar tota la seva saviesa, talent i enginy en un deversall d'obres orquestrals que formen el gran tresor d'aquest gènere dins la seva producció. Aquí van néixer, entre d'altres, els *Concerts de Brandenburg*, algunes *Obertures*, o els *Concerts per a violí* que sentirem avui, probablement dedicats al primer violí de l'orquestra de la cort, Joseph Spiess, i els únics que han sobreviscut d'una col·lecció segurament més extensa.

La concepció general d'aquests dos *Concerts* és típicament veneciana, gairebé vivaldiana (estructura Allegro-Adagio-Allegro, alternança del solista amb el *tutti...*), però aquestes característiques són simplement estructurals, perquè l'expressió musical és genuïnament bachiana: el tractament que fa Bach de la part solista va més enllà del diàleg amb el *tutti*, amb un desenvolupament temàtic de major amplitud i una expressivitat sense precedents. Això ho percebrem especialment als moviments lents: l'“Adagio” del *BWV 1042* té una gravetat íntima i delicada que talla l'alè; i de l'“Andante” del *BWV 1041*, on la melodia vola tendrament sobre un baix obstinat, el compositor francès Claude Debussy en va dir: *“És tanta la seva bellesa que hom ja no sap com asseure's i comportar-se per ser digne d'escoltar-lo; roman per molt de temps en el record i un se sorprèn, en sortir al carrer, que el cel no sigui blau i que el Partenó no sorgeixi de la terra”*.

Vivaldi ens activa, Bach ens mou. Vivaldi ens enlluerna, Bach ens il·lumina. Vivaldi és l'esclat inspirador que Bach porta més enllà.

Xavier Chavarria, *musicòleg*.

Biografies

Jove Orquestra Nacional de Catalunya

La Jove Orquestra Nacional de Catalunya va néixer el setembre del 1993 amb el nom de Jove Orquestra Simfònica de Catalunya (JOSC) i el 1999 passà a anomenar-se JONC. El projecte va ser dirigit per Josep Pons des de la fundació fins al 2001, any en què Manel Valdivieso n'agafà el relleu com a director artístic.

L'any 1999 es constituí la Fundació JONC per aglutinar el nombre creixent d'iniciatives que van prenent forma en el seu si. El seu Patronat està integrat per diversos representants de la Generalitat de Catalunya, del cercle cultural i musical català.

Des del seu naixement, els objectius principals de la JONC han estat facilitar una formació orquestral integral als joves músics del nostre país, tot complementant la tasca que en aquest terreny es desenvolupa als conservatoris i centres superiors, i col·laborar activament en la seva inserció professional. Així mateix, s'ha vetllat per oferir un producte cultural de la màxima qualitat, tot apropant-lo a tots els públics, amb una clara vocació social i pedagògica.

Per fer possible aquests objectius, l'activitat de la JONC es desenvolupa mitjançant trobades o Encontres de treball, concerts simfònics i de cambra adreçats al públic en general i a col·lectius amb necessitats especials, preparació de material didàctic, classes, conferències, etc.

La Fundació Jove Orquestra Nacional de Catalunya inclou dues orquestres diferents, a les quals s'accedeix per audició pública: la JONC Alevins està formada per joves músics de fins a 19 anys, i la JONC incorpora músics de fins a 25 anys.

La JONC ha participat als festivals i sales de concerts més importants del país, sota la direcció de mestres del prestigi de Josep Pons, Guy van Waas, Ernest Martínez-Izquierdo, Jordi Mora, Manel Valdivieso, Barry Sargent, Jan Caeyers, Robert King, Paul Goodwin, Andrew Parrott, Antoni Ros Marbà, Lutz Köhler, Salvador Mas, Edmon Colomer, Karl Anton Rickenbacher, Valery Ovsyanikov, Gordan Nikolic i Pablo González.

Giuliano Carmignola, violí solista i director

© Anna Carmignola

La revista «Gramophone» el descriu com *“Un príncep entre els violinistes barrocs”*. Les seves interpretacions es caracteritzen per una gran passió i un tractament introspectiu ple de fantasia i llibertat.

Natural de Treviso, va estudiar violí amb el seu pare i després amb Luigi Ferro, Nathan Milstein i Franco Gulli a l'Accademia Chigiana de Siena.

Va començar la seva carrera com a solista sota la batuta de directors com ara Claudio Abbado, Eliahu Inbal, Peter Maag i Giuseppe Sinopoli, i més tard va col·laborar amb nombrosos directors i conjunts instrumentals de prestigi, tant d'instruments antics com d'orquestrades modernes d'Europa i d'arreu del món. Des de llavors actua habitualment amb Michelangeli, Gatti, Marcon, Hogwood, Pinnock, Bolton, Norrington, Egarr, Antonini, Dantone, Brüggem, Koopman i les principals orquestrades barroques i clàssiques europees.

Es dedica als repertoris barrocs i clàssics i és un dels intèrprets més importants de la música de Vivaldi, compositor al qual ha dedicat diversos enregistraments que són referents avui dia. La majoria de les seves molt nombroses produccions discogràfiques estan realitzades per a Sony Classical i Deutsche Grammophon, i molts dels seus enregistraments han guanyat diferents premis. Ha enregistrat els seus últims àlbums per al segell Arcana-Outhere Music, amb el qual col·labora en diversos projectes discogràfics. El seu últim CD, *6 Suites a violoncello solo senza basso* de J. S. Bach (transcripcions per a violí, Arcana-Outhere Music, França, 2021), va ser guardonat amb l'Editor's Choice de Grammophone.

Durant diversos anys, i paral·lelament a la seva activitat concertística, ha impartit docència a l'Accademia Musicale Chigiana de Siena i a la Hochschule de Lucerna.

Ha rebut el títol d'acadèmic de l'Accademia Filarmonica de Bolonya i d'acadèmic de Santa Cecilia.

Formació

Jove Orquestra Nacional de Catalunya

Violins

Celina Blasco Bronisz

Elena Bugliari

Raul Campos

Alba Compte Rojas

Maria Erra Euras

Aina Hujic Mor

Juan Laliena Mayor

Alba Panadés Palou

Clara Piera Sedó

Violes

Toni Masegú Puigmal

Jaume Pueyo Solà

Esteve Ticó Rodríguez

Violoncels

Ariadna Besalduch

Clàudia Pérez Rivas

Adrià Puigcerver Carceller

Contrabaix

Pablo Reina Ortiz

Clave

Daniel Tarrida

També et pot interessar...

Estiu al Palau - Festival Bachcelona

Dilluns, 24.07.23 - 20 h

Petit Palau

Le Concert de l'Hostel Dieu & S. Plewniak

Le Concert de l'Hostel Dieu

Stefan Plewniak, violí solista

Reynier Guerrero, concertino

Franck-Emmanuel Comte, director

A. Vivaldi: *Concert per a dos violins i violoncel, RV 578a*

J. S. Bach: *Concert per a violí en re menor, BWV 1052R*

S. Reich: *Electric Counterpoint, III*

CH. Graupner: *The Overture, GWV 445, Le désir*

CH. Avison: *Concerto grosso OP. 6 núm.s 3 i 5*

A. Vivaldi: *Concert núm. 10 per a quatre violins, RV 480*

K. A. Rasmussen: *The Four Seasons, after Antonio Vivaldi, III*

Preu: 25 €

Mecenes d'Honor

Mecenes Protectors

Mitjans Col·laboradors

Col·laboradors

Armand Basi – Bagués-Marsiera Joiers – Balot Restauració – Calaf Grup – Cardoner Grup – Coca-Cola – Col·legi d'Enginyers de Camins, Canals i Ports – Deloitte – Eurofirms Group – FC Barcelona – Fundació Antiques Caixes Catalanes – BBVA – Fundació Caixa d'Enginyers – Fundació Castell de Peralada – Fundació Metalquímia – Gómez-Acebo & Pombo – Helvetia Compañía Suiza S.A. de Seguros y Reaseguros – Illy – La Fageda – Nexo – Quadis – Saba Infraestructures, S.A. – Scasi Soluciones de Impresión S.L.

Amics Benefactors

Ascensores Jordà, S.A. – Fundació Antoni Serra Santamans – Inclos Interiorisme, S.L. – Veolia Serveis Catalunya S.A.U. – Salvador Viñas Amat

Benefactors Palau XXI

Mª Dolors i Francesc – Elvira Abril – Pere Armadàs Bosch – Rosamaria Artigas i Costajussà – Professor Rafael I. Barraquer Compte – Francesc Xavier Carbonell Castellón – Lluís Carulla Font – Mariona Carulla Font – Josep Colomer Maronas – Isabel Esteve Cruella – Pere Grau Vacarisas – Jordi Gual i Solé – María José Lavin Guitart – Ramón Poch Segura – M^a. del Carmen Pous Guardia – Juan Manuel Soler Pujol – Daniela Turco – Joan Uriach Marsal – Joaquim Uriach Torello

PALAU
DE LA
MÚSICA
ORFEÓ
CATALÀ

